

Dvě věže Čerchova

Dole a nahoře nová vojenská z 80tých let dvacátého století, uprostřed o 90 let starší Kurzova turistická věž

ČERCHOV

pro cykloturisty, cestující okolo železné opony

aneb

co se změnilo za poslední léta...

Přiznejme si, že posledních několik let se konečně život na vrcholu začal měnit. Proč jsem nazval kapitolu tímto podnadpisem, je každému jasné, jen co se dostane na jednu z mnoha přístupových cest k Čerchovu. Ať už jdete odkudkoli, jde to jenom pěšky.¹

Jednoznačně nejlepším způsobem cesty nahoru je tedy kolo a pohyb vlastní silou. Ne snad, že by to nešlo pěšky, ale stihnete toho za jeden den více.

Na vrchol Čerchova vede řada cest. Nejlépe z Capartic, které se nacházejí vlevo od hlavní silnice vedoucí k hraničnímu přechodu s Německem v Lískové. Odtud je to pěšky či kolem na vrchol po asfaltové, později betonové silničce zhruba pět kilometrů s převýšením 320 metrů. Dobré na této variantě je i to, že máte k dispozici parkoviště pro auto.²

[Profil tratě](#) od této silnice (resp. od hotelu Výhledy ze stránek Pavla Vaniše), resp. na [jiných zahraničních stránkách](#)

[Patero cest na vrchol](#) (Michal Holý – tento odkaz již bohužel není aktivní...)

Místo výše uvedeného nefunkčního odkazu vám nabídnou spolupracující web firmy [Sport Beran s jeho popisem cyklotras](#).

Jestliže však přijíždíte na kole podle našeho cestopisu ze severu, skončili jste svoji cestu u obce Rybník, kousek za stanovištěm [Zvon](#).

K další cestě směrem k Čerchovu máte minimálně 2 alternativy – pokud máte čas, jedete těsně kolem hranice a uvidíte například lesní zámeček Dianin Dvůr, postavený podle J. Santiniho v roce 1742.

¹ Pokud tedy nemáte výjimku na motorové vozidlo až nahoru, kterých je na můj vkus snad až příliš (viz popis Čerchova v [2. díle](#)).

² Je i s [občerstvením](#) hned na parkovišti.

Hotel Výhledy

Nachází se u silnice Klenčí pod Čerchovem – hraniční přechod Lísková.

Hotel je přímo pod nejvyšším vrcholem Českého lesa - Čerchovem (1041 m.n.m), je odtud krásný výhled na Domažlice a hřebeny Sumavy, na webu existuje [online rezervace](#) ubytování.

Ideální jako výchozí místo pro poznávání krajiny okolo Čerchova. Rádi vám uschovají i jízdní kolo.

Obsluha krásná a hodná, ceny mírné....

: -))

Pomník J. Š. Baara poblíž hotelu Výhledy

Lesní zámek Diana

Původně sklárna, později lovecký zámek, který dal místu jméno, odvozené od bohyně lovu, pochází z r. 1742. Projekt zámecké stavby, vybudované na značně protáhlém a členitým půdorysu je přisuzován J.B. Santinimu. Od r. 1960 sloužil jako domov důchodců. U zámku se rozkládá park a zrušená obora.

Východně od Diany se nachází v přírodní rezervaci Diana (vyhlášené r.1933) staré lesní bukové porosty – údajně nejstarší a nejhodnotnější přirozený porost v Českém lese (260 let) se vzácným podrostem, je zde hnízdiště čápa černého. Dřevěná kaple vystavěná Jindřichem Kolowratem pochází z r.1939. V r.1930 měla Diana 179 obyvatel, nyní zde žije asi 30 obyvatel.

V r.1930 hrabě Jindřich Kolowrat založil na okraji osady dřevařský podnik na výrobu dřevěných domů, který zaměstnával 600 stálých dělníků a využíval dřevo ze 6800 ha hraběcích lesů. Závod krátce po válce zanikl. Dnes z něj zbyl pouze štíhlý cihlový komín a základy výrobní haly u potoka. Panství bylo po r.1991 navraceno Kolowratům a spravuje jej Správa kolowratských lesů Přimda.

Dále podél státní hranice pokračujete až do Lískové. Odtud buď po silnici do Capartic a po betonce nahoru nebo po silnici do Černé Řeky a potom lesem po některé z cest na Čerchov. (*Viz výše uvedené odkazy na 5 čerchovských cest*).

Lyžařské terény v okolí Čerchova

(větší obrázek po kliknutí :) - [mapa tras](#) -
[vysvětlivky](#)

První lyžaři vystoupili na vrchol Čerchova roku 1911.

Po druhé světové válce byla z vrcholu Čerchova vybudována sjezdová trať. Celé okolí po roce 1948 zabrala Pohraniční stráž a posléze armáda a zřízeno nepřístupné pohraniční pásmo.

V době politického „tání“ druhé poloviny šedesátých let byl umožněn i opětový přístup ke sjezdovce, ale pouze v krátkém časovém rozpětí let 1966 - 1971. Nastupující normalizace opět vstup omezila.

Capartická cesta na Čechov – několik set metrů za odbočkou z capartického parkoviště - poslední úsek, odkud je zdola vidět Čerchov

Jestliže vám vadí jízda z kopce do kopce, chcete jet po silnici nebo v dešti, pojedete z Rybníku pravděpodobně na Poběžovice, Postřekov a Klenčí pod Čerchovem. V tomto případě hned za Klenčím absolvujete cca 200 metrů převýšení k horskému hotelu na Výhledech a přes Capartice po betonce dále nahoru.

Přístupová cesta z Capartice je několik set prvních metrů velmi příjemná. Dokonce v průseku lesa vidíte věž na vrcholu Čerchova – vychutnejte si ji, už ji zase dlouho nevidíte.

Brzy přejedeme ke křižovatce s bývalou železnou oponou, rozcestí na Stadionce. Zde se cesta větví na dva směry:

Dvě cesty na Čerchov

Ne snad, že by se na Čerchov nedalo vyjet či vyjít více směry, ale hlavní přístupové cesty od rozcestí na Stadionce jsou ony dvě – tzv. zimní a letní, uvedené v hlavním článku.

Nejpozději zde se budete muset rozhodnout, kterou cestou nahoru.

Pokud zdoláváte vrchol opakovaně, je rozhodnutí jednoduché – můžete to střídát. Stejně tak je to jedno i bikerům, pro které je 18% stoupání na Stadionce jenom výzvou...

Jestliže výstup na vrchol je spíše ojedinělou příležitostí, nebo pokud cestujete s námi po vojenských věžích na hranici už od Aše a cestujete spíše natěžko, budete mít s velmi příkrým stoupáním na letní betonové cestě potíže.

Zimní cesta jede téměř po vrstevnici a pro těžce naložená kola se hodí více.

Pokud vyjždíte od Klenčí pod Čerchovem nebo hotelu Výhledy přes Capartice, dejte se nahoru vlevo po betonce. Stoupání většina „běžných“ cyklistů sice neustojí, ale i při pěší chůzi se nahoru dostanete. Po cestě uvidíte pramen pitné vody a vodárnu pro bývalou PS rotu. (Vpravo od cesty). Jak sami poznáte, nehodí se betonka ani pro cestu dolů na kole – velké klesání a nebezpečné šikmé kanály přes cestu dokáží spolehlivě odradit.

Jestliže vyjždíte šotolinovou cestu podél bývalé signálky od Černé řeky, vyjedete na křižovatce – bývalém přechodu přes železnou oponu a napojíte se na zimní cestu s objetím Malinové hory. Tuto – nyní už rozbitou – asfaltovou silničku jinak doporučuji pro cestu z Čerchova dolů.

Těsně před bývalou PS rotou (přibližně v tom místě, odkud je fotografie vlevo pořízena) je velké rozcestí – cesta vlevo nahoru vede okolo roty na vrchol Čerchova, vpravo pak spojovací cesta k další bývalé rotě na Bystřici. Zvlášť za slunného počasí je to nádherná cesta s krásnými pohledy do Němce.

Moje doporučení:

Nahoru po letní betonce (třeba i pěšky), zpátky dolů po zimní cestě okolo PS roty pokračovat na Bystřici

1) vlevo těsně mine nové odpočívadlo, zbudované na místě brány v železné oponě a pokračuje strmým stoupáním (až 18%) po nepříjemné betonově-panelové silnici nahoru. Jde o kopii původní cesty hraběte Stadiony. Vojáci ji využívali pouze část léta, v zimě byla nebezpečná a i beze sněhu celkem zdatně ničila motory nákladních aut. Navrhuji pro cestu nahoru. Většina běžných cykloturistů ji půjde pravděpodobně pěšky.

2) Vpravo pokračuje tzv. zimní cesta, kde asi po 400 metrech opět projížděla branou v signálce a pomalým stoupáním po vrstevnici dlouze objížděla Malinovou horu a okolo bývalé PS roty se na úbočí Čerchova setkává se Stadionku.

Rozcestí na Stadionce

Obě cesty – letní i zimní se potkají těsně pod vrcholem a na něj vyjždí asi 500 metrů společně.

Po 100 metrovém prudkém stoupání nahoru odbočuje doprava turistická značka na 3 znaky (Dreiwappen). Až do loňska jsem myslel, že je nesjízdná pro kola, ale drsní bikeri mě z tohoto „omylu“ vyvedli...

V každém případě je krásné místo na fotografii Čerchova ze západní strany. (V bočních vysvětlivkách vám poradím, jak ono místo na kole objet krásnou cestou).

Odpočívadlo na Stadionce, v místě, kudy šla železná opona

Rozcestí na Stadionce – vlevo strmě stoupající betonová „letní“ cesta, vpravo „zimní“ cesta okolo Malinové hory a roty PS

Opuštěná PS rota pod Čechovem. V popředí původní staré budovy, za nimi nová výstavba, dokončená těsně před rokem 1989.

Tyto objekty PS roty jsou zmíněny i hojně propagované [knize o železné oponě pana profesora Jílka](#). Na doprovodných fotografiích je ovšem zaměřuje s vojenskými objekty na Čerchově.

Stav stanoviště v okolí Kurzovy věže těsně před předáním turistům (cca 1999)

Místnost u paty věže sloužila jako stanoviště operačního důstojníka a šifřanta

Poznámka z roku 2006

Turisté se na Čerchově „rozhoupali“ ke stavbě útulny pod patou věže, rozestavěné už od roku 2005. Jak vypadala budova pod věží o rok později, vidíte na připojených snímcích.

Tak vypadal v roce 2005 začátek stavby nové útulny na Čerchově...

..... a takto útulna vypadá dostavěná o rok později

Poznámka:

Protože popis bývalého vojenského stanoviště Čerchov je poměrně rozsáhlý, rozdělil jsem ho do 3 dílů:

[Čerchov 1](#)... popis historie od poslední čtvrtiny 19. století do konce 2. světové války

[Čerchov 2](#)... vrchol Čerchova v časech studené války

[Čerchov 3](#)... vrchol Čerchova pro cykloturisty

TITLE:

Železná opona jako bojiště elektronické války

Práce je nedílnou součástí webu
<http://www.ilcik.cz>

AUTHOR:

© 1999 – 2006 ing. Václav ILČÍK

**CONTENT LANGUAGE:
COPYRIGHT:**

Czech (cz)
Zapomenutá elektronická válka v okolí železné opony
Rádiový a radiotechnický průzkum na železné oponě i za ní

DESCRIPTION:

KEYWORDS cz:

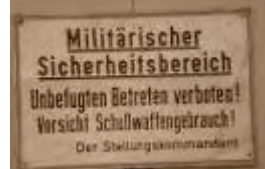
železná opona, státní hranice, PS, Pohraniční stráž, signálka, vojenské věže, vidové hlásky, pátrače, historie železné opony, budování železné opony, ochrana státní hranice, ostnatý drát, Čerchov, Dyleň, Rozsocha, Tišina, Havran, Zvon, Poledník, Kříženec, Šumava, Tišina, Český les, Hazlov, Lesná, Miliře, zámek Zbiroh, četnické letecké hlídky, průzkumná stanoviště, SIGINT, ELOKA, Ramona, Tamara, Kopáč, Věra, KRTP, KRTP-86, KRTP-91, KRTP-81, Borap, Kolčuga, SDR, PLSS, ERA, HTT Tesla Pardubice, pasivní radar, radiolokace, tichá spolupráce, život za dráty, pozemní průzkumná stanoviště, vrtulníky na hranici, SR-71, Mig-25, zpravodajská správa, studená válka, OSH, EZOH, útěky, dezerce, ostnatý drát, odposlech, greenway, incidenty, elektronický boj, REB, TDOA, časově hyperbolická metoda

KEYWORDS en:

iron curtain, border, barbed fence, behind the iron curtain, iron border, 2ACR, passive radar, LAPAS, PLSS, ELINT, SIGIBT, iron curtain history, lost border, iron curtain road, cold war, bicycle greenway, KRTP, Vera, Tamara, Trash Bin, Trash Can, Ramona, Soft Ball, Borap, PRP-1, Kopac, ECCM, TDOA, reconnaissance, COMMUNICATIONS INTELLIGENCE, COMINT, NO MEN'S LAND

KEYWORDS de:

eloka, turm, funk, grenze, Mfs, Schneeberg, Elektronische Kampfführung, Peil, Peilbasis, Elektronische Unterstützungsmaßnahmen, LAPAS, Elektronische Gegenmaßnahmen, Elektronische Schutzmaßnahmen, horchdienst, Hoher Bogen, Grosser Arber, Grosser Kornberg, Grosser Osser, Fernmeldesektor, Fernmeldeskorturm, Grossen Kornberg, Grossenbrode,

PHRASE cz:

Jak bojoval Západ s Východem na frontě elektronické války. Státem podporovaná špionáž území potenciálního protivníka. Život v okolí železné opony. Neprostupná státní hranice, hlídané Pohraniční stráží. Železná opona – stavba, historie, použití. Systém střežení státní hranice. Vojenské síly a prostředky, dislokované v bezprostředním okolí železné opony. Pohraniční stráž. Lehký obrněný pluk. Průzkumné jednotky. Útvary zvláštního určení ZU. Obrněná brigáda. Jednotky REB. Stacionární stanoviště. Hláska. Signálový průzkum. Technika rádiového a radiotechnického průzkumu. Monitorovací přijímače. Vrtulníky na železné oponě. Průzkumná letadla.

PHRASE en:

Iron curtain project. SIGINT, COMINT, ELINT, RADINT, OSINT, ACINT, EPM, ECCM. MASINT, Redcatchers. Radio Intelligence.

Tento text vznikl přibližně v průběhu 7 let. Jestliže máte pocit, že jsou tam faktické chyby, neváhejte mne kontaktovat – nikdo není neomylný.

Autor nikdy nebyl členem žádné politické strany a jeho práce nemá být oslavou komunistické strany, dřívějšího politického zřízení či železné opony jako takové.

Reálie odpovídají době přibližně od poloviny osmdesátých let do konce železné opony.

Všechny materiály pochází z veřejně dostupných zdrojů a jsou – pokud možno – citovány. V některých případech se mi nepodařilo autora vypátrat, resp. nereagoval na moje žádosti.

Autor

